

نگاه نو به داروها

از کشف و نام گذاری تا موارد تجویز و توصیه به بیمار عزیز

تألیف:

دکتر شهرام علا

استاد گروه داروسازی بالینی دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

دکتر زهره عصام رودسری

دستیار دوره‌ی دکترای تخصصی شیمی دارویی، دانشکده علوم پزشکی مازندران

دکتر دیده عاطفه میرشفا

دستیار دوره‌ی دکترای تخصصی سم‌شناسی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

بنام خداوند بخشنده مهربان

آیا می‌دانید که نام داروی سرتالین از دل یکی از افسانه‌های کهن پارسی بیرون آمده است؟ آیا می‌دانید که والبرویک اسید، خیلی تصادفی وقتی بعنوان یک کمک حلال ساده مورد استفاده قرار گرفت، بعنوان یک داروی ضد تشنج مطرح شد؟ آیا می‌دانید که پاپاورین نخستین بار توسط پسر Emanuel Merck معروف، از شیره تریاک جدا شد؟ آیا می‌دانید که دورژولامید اولین داروی انسانی بود که با طراحی سه بعدی SBDD به بازار راه یافت؟ آیا می‌دانید که اولین درمان موفق سرطان، معجون خوراکی Fowler (محلول هیدروالکلی پتاسیم آرسنیت در عصاره ملیسا) بود که توسط پزشک بریتانیایی دکتر Tomas Fowler تجویز شد؟ آیا می‌دانید که مبتکر واژه "نوره یک" دکتر Jean Delay متخصص مغز و اعصاب فرانسوی از دانشگاه سوربون بوده است؟ آیا می‌دانید که واژه آلایل آمین موجود در تربینافین، این دارو را یک ترکیب خیلی لیپوفیل و کراتین دوست ساخته است؟ آیا می‌دانید که نیمه عمر امپرازول در $\text{pH}=1$ معده، حدود ۲ دقیقه است؟ آیا می‌دانید که وقت تحویل داروی ایدو-بول باید او را آگاه ساخت تا در صورت بروز راش پوستی بلافاصله دارو را قطع و به پزشک مراجعه نماید؟ آیا می‌دانید که مصرف بیش از ۲ سال از داروی اورلیستات مجاز نیست؟ برای تحصیل صدها نکته ازین دست، ما همراه شوید... باشد که تلاش‌های چندساله مان در نگارش این اثر و نیز همت شما همکاران گرامی و دانشجویان عزیز در مطالعه این کتاب، علاوه بر لذت دانستن بتواند مرهمی بر درد دردمندی باشد که چه خوش گمانند:

با خضر دانش یار شوای موسی دل
شایه که سزین صحرا کنی طی منازل
جز طاعت و خدمت نباشد زاد این راه
بر دیدن و دست کشیدن و متشین هیچ غافل

یکی از مشخصه‌های بارز این کتاب زبان ساده و لطافت بیان آن است که در کنار امثال و حکم زبان شیرین فارسی، مطالب سخت و مهم علمی را برای یادگیری، گوارا نموده است.
در پایان از دانشجویان ورودی ۸۳ دانشکده داروسازی ساری بویژه "شادروان خانم دکتر طوبی بنی پولاد" که در آغاز تألیف این کتاب، مشوق و همراه ما بوده‌اند و تمامی عزیزانی که مارا درین راه یاری کردند سپاسگزاریم.

دکتر شهرام علا

بنام خدا...

خداوندی که خالق این جهان شگفت‌انگیز است... عظمتی که ما، کاشفان خرده قوانین حاکم بر آن را به جایزه‌ی نوبل ستایش می‌کنیم!

کتابی که پیش روی شماست حاصل تلاشی چند ساله و مجموعه‌ای از نکات کاربردی از مراجع، منابع و کتب ارزشمند در عرصه‌ی داروسازی است که از منظر یک داروساز - و نه نویسنده‌ی آن، باید بگوییم که این کتاب از حیث برتری این تعداد دارو از جنبه‌های مختلف (ساختار دارو، تاریخچه، اهم موارد تجویز و ملاحظات مربوطه و نیز توصیه‌های دارویی مطرح به بیمار)، اگر نخواهیم بگوییم که بی‌نظیر، قطعاً کم‌نظیر است. البته این اثر نیز همچون دیگر آثار علمی، به قطع و یقین، خالی از عیب نیست؛ به عنوان مثال به اقتضای زمان، برخی از داروهای موجود در حال حاضر، بازار دارویی کشور ممکن است درج نشده باشند و یا همکاران عزیز خواننده هر کدام به حکم تخصص خود اطلاعاتی عمیق‌تر از مطالب مندرج در این کتاب در خصوص برخی از داروها داشته باشند. به همین علت هم هست که ارتباط شما با ما موجب مسرت ماست. و در آخر آنکه برخلاف کتاب اولم "مبانی شیمی" در داروسازی، زبان بسیار ساده و صمیمی این کتاب در بیان مباحث علمی که منطبق بر شیوه‌ی تدریس استاد بنفدرم "جناب آقای دکتر شهرام علا" می‌باشد، علت اصلی تفاوت و در واقع برتری این کتاب نسبت به آثار مشابه و نقطه‌ی عطف در عرصه‌ی تالیف کتب آموزشی به شمار می‌رود که امیدوارم بتواند چراغی پرفروغ را راه خدمت در عرصه‌ی درمان کشور و شکفتن ایده‌هایی تازه در عرصه‌ی نگارش و پژوهش در ذهن همکاران عزیز باشد.

با آرزوی شاد و

یک زندگی طولانی پر از برکت و ثمرات مادی و معنوی

دکتر زهره عصام درم‌سری